

Vrienden van het Airborne Museum

NIEUWSBRIEF No.25

FEBRUARI 1987

Utrechtseweg 232
6862 AZ Oosterbeek
tel.: 085-337710, postgironr. 4403641

Redactie:
Drs.R.P.G.A.Voskuil

De Nieuwsbrief verschijnt vier keer per jaar.

Beste Vrienden,

Het eerste nummer van de Nieuwsbrief verscheen in zeer bescheiden omvang in november 1980. Nu heeft U het 25ste nummer in handen.

Aanvankelijk bestond de inhoud uit mededelingen betreffende het reilen en zeilen van het Airborne Museum en van de Vereniging. De omvang nam geleidelijk toe en vanaf het 10e nummer werd door middel van de mini-stories aandacht besteed aan minder bekende aspecten van de Slag om Arnhem. Op deze wijze wordt een bijdrage geleverd aan een verantwoorde geschiedschrijving van gebeurtenissen die nu nog kunnen worden naverteld door mensen die er zelf bij waren.

Onze redacteurs Voskuil en Van Roekel besteden veel, zeer veel tijd aan de inhoud en de verzorging van de Nieuwsbrief, daarbij steun genietend van veel Nederlandse en Britse leden, die door het verstrekken van materiaal en informatie een belangrijke bijdrage leveren. Hierbij mag zeker ook de heer de Reus niet worden vergeten, die vaak zorgt voor fotografische bijdragen.

Dat de penningmeester deze uitgegroeide Nieuwsbrief kan blijven financieren is te danken aan de besparing op uitgaven door belangeloze hulp, door verkoop-activiteiten en door giften, alles door en van leden.

Het verschijnen van het 25ste nummer van de Nieuwsbrief biedt de gelegenheid de vele leden die, direkt of indirekt, betrokken zijn bij de uitgave, hartelijk te danken voor hun inzet.

Drs.J.Smits, Voorzitter

7e Algemene Ledenvergadering op 28 maart a.s.

Wij nodigen U uit tot het bijwonen van de 7e Algemene Ledenvergadering, tevens Jaarvergadering van de Vereniging Vrienden van het Airborne Museum, op zaterdag 28 maart a.s. om 14.00 uur in de Concertzaal, Benedendorpsweg t.o. de Oude Kerk te Oosterbeek (telefoon: 085-332046).

De Agenda van de vergadering ziet er als volgt uit:

1. Opening
2. Notulen van de 6e Algemene Ledenvergadering op 22 maart 1986
3. Algemeen Verslag 1986
4. Financiële Verslag 1986 en Begroting 1987
5. Verslag Kascommissie.
6. Bestuursverkiezing
7. Benoeming Reserve-lid Kascommissie
8. Rondvraag
9. Sluiting

Toelichting bij punt 6: Aan de beurt van aftreden zijn de heren J.A.Eijkelhof (vice-voorzitter) en Chr.van Roekel (lid). Beiden stellen zich herkiesbaar. Volgens art.8 van de Statuten kunnen de leden tegencandidaten stellen. Een voordracht hiertoe dient uiterlijk 10 dagen voor de vergadering schriftelijk bij de

secretaresse te worden ingediend, ondertekend door tenminste 10 leden en vergezeld van een bereidverklaring van de kandidaten, die lid van de Vereniging moeten zijn en meerderjarig.

Een half uur vóór de aanvang van de vergadering zullen voor de leden de financiële stukken en het verslag van de Kascommissie ter inzage liggen. Het Financieel Verslag 1986 en de Begroting 1987 zullen U samen met de volgende Nieuwsbrief worden toegezonden.

Vertoning van de film "Airdrop at Arnhem".

Na afloop van de Algemene Ledenvergadering zal de Amerikaanse film-documentaire "Airdrop at Arnhem" worden vertoond. Het commentaar bij deze film, die ca. een half uur duurt, wordt gesproken door de bekende C.B.S.reporter Walter Cronkite.

Boek "De Bevrijding van Eindhoven" kan worden afgehaald.

Tijdens de Algemene Ledenvergadering kunnen leden die tijdens de excursie naar Eindhoven het boek van Karel Margry "De Bevrijding van Eindhoven" hebben besteld, een exemplaar bij de heer Margry afhalen. Prijs f 27,50.

Jaarverslag 1986.

Ondanks het feit dat helaas 46 leden wegens het niet betalen van hun contributie geschrapt moesten worden als lid, is het ledental het afgelopen jaar toch toegenomen tot 809. Eind 1985 waren dat er 774. Een droevig feit is dat zeven van onze leden in het afgelopen jaar overleden.

Tijdens de september-herdenking noteerden we het zesde Britse Lid voor het Leven.

Er werden weer vier Nieuwsbrieven verzonden. Er werd een Themadag gehouden, die wegens overweldigend succes werd herhaald. Ook de Themamiddag, die werd vooraf gegaan door een kontakt-ochtend voor leden, werd druk bezocht.

Deelname aan diverse evenementen met een verkoop/propagandastand resulteerde in een omzet van ca. f 4500,- en in een aantal nieuwe leden.

Nieuwe artikelen die door de Vereniging in de verkoop werden gebracht waren de door de heer J. Hey samengestelde "Roll of Honour", een nieuw beeldje en eindelijk het Verenigingsspeldje. Voor de "Roll of Honour" was zoveel belangstelling dat het boek bijna is uitverkocht.

Het in november wederom van start gegane Scholenproject loopt voortreffelijk en het bezoek van de eerste school werd gekoppeld aan de uitgifte van een zgn. "Stedekaart" van de afdeling Filatelie van de PTT in Oosterbeek. Deze is voorzien van een afbeelding en een stempel van Hartenstein, hetgeen een uitstekende reclame voor het Museum betekent.

Mede dankzij de bemiddeling van onze Vereniging kon een aantal leden van BLESMA naar de september-herdenking komen en konden enkelen van hen worden voorzien van de voor hen zo broodnodige hulpmiddelen om hun leven, ondanks hun handicap, toch wat dragelijker te maken.

Schenken van de Vereniging aan het Museum waren: een metaal-detector, een vitrine voor emblemen, een vitrine voor groepsfoto's en tentoonstellingspanelen.

Resumerend kunnen we stellen dat het een goed jaar is geweest en dat de belangstelling voor de Vereniging nog steeds toeneemt. (M.de L.)

De heer Th. Werningh Cöster overleden.

Op 12 november 1986 overleed op 73-jarige leeftijd de heer Theo Werningh Cöster. De heer Werningh Cöster was in 1949 een van de oprichters van het Airborne Museum. Tot eind 1985 had hij zitting in het bestuur van de Stichting Airborne Museum. Voor het vele werk dat hij voor dit bestuur en voor vele andere instellingen had verricht, ontving de heer Werningh Cöster in december 1985 de erepenning van de Gemeente Renkum.

Verenigingsspeldje nu verkrijgbaar.

Het Verenigingsspeldje is nu à f 5,- verkrijgbaar in het Airborne Museum. Het kan ook worden besteld door overmaking van f 5,- op de girorekening van de Vereniging, met vermelding "speldje".

Voor het aanbrengen van de muurschildering in de kelderverdieping van het Museum is het grote diorama van de binnentrekkende Britse troepen ontruimd. Op de achtergrond is de kunstschilder Huub Milder aan het werk; op de voorgrond is de heer Vellinga bezig met het schilderen van het plafond. (foto: B.de Reus)

Muurschildering in de kelderverdieping van het Airborne Museum.

In de kelderverdieping van het Airborne Museum zal op de muur van het grote diorama van de binnentrekkende Airborne troepen een levensgrote muurschildering worden aangebracht. De kunstschilder Huub Milder zal op een vlak van 52 vierkante meter een gedetailleerde afbeelding maken van een Oosterbeekse straat zoals die er ten tijde van de Slag om Arnhem uitzag. De kunstschilder heeft hiervoor een studie gemaakt van karakteristieke vooroorlogse Oosterbeekse bebouwing, zoals die op sommige plaatsen in Oosterbeek nog vrijwel gaaf aanwezig is. Omdat het schilderij drie haaks op elkaar staande muren in beslag zal nemen, wordt veel zorg besteed aan het perspectief, waardoor een indruk van ruimte wordt verkregen. De heer Milder denkt drie à vier maanden nodig te hebben voor het voltooien van zijn schilderij. Gedurende die periode kan het publiek de voortgang van het werk volgen via een raam in een tijdelijk aangebrachte tussendeur. Een klein model geeft een beeld van de muurschildering zoals die er na voltooiing uit zal zien.

Presentatie van Stedekaart met afbeelding van het Airborne Museum.

Op 24 november 1986 vond in het Airborne Museum de presentatie plaats van de 16e PTT Stedekaart. Een stedekaart is een briefkaart met een karakteristieke afbeelding van een plaats waar een filatelieloket gevestigd is. De kaart is gestempeld met een apart stempel. In tegenstelling tot de voorgaande vijftien stedekaarten, die veelal stadhuisen en kerken tot afbeelding hadden, koos de directie van het Oosterbeekse postkantoor voor een afbeelding van het Airborne Museum met bijbehorend stempel. Aan de presentatie werd een feestelijk tintje gegeven door het gelijktijdig starten van het Educatief Project 1986/1987. Dertig leerlingen van de Openbare Basisschool "De Stoeteboom" waren voor zij met het project begonnen, getuige van de presentatie, waarbij burgemeester J.W.A.M. Verlinden in zijn functie als voorzitter van de Stichting Airborne Museum de eerste Stedekaart stempelde. Dit gebeurde in een speciaal voor dit doel geplaatst nostalgisch postloket. (C.v.R.)

Bericht van de Penningmeester.

Voor betaling van de contributie (en ook voor giften en bijdragen ten behoeve van BLESMA e.d.) kunt U gebruik maken van de ingesloten acceptgirokaart. Mocht U inmiddels reeds hebben betaald, dan kunt U de kaart vernietigen. Betaling uitsluitend op girorekening 4403641. Bij voorbaat dank voor Uw medewerking.

Nieuwe vitrine voor groepsfoto's.

Met door onze Vereniging beschikbaar gestelde gelden is in de kelderverdieping van het Airborne Museum een speciale vitrine ingericht voor groepsfoto's van eenheden die in september 1944 deel uitmaakten van de 1ste Britse Airborne Divisie. De afgelopen jaren ontving het Museum b.v. verschillende compagnies- en pelotonsfoto's uit Engeland. Deze foto's worden nu in de nieuwe vitrine tentoongesteld. Van veel van de op de foto's afgebeelde mannen zijn de namen niet bekend en de museumstaf hoopt met hulp van veteranen achter deze namen te komen.

Het Museum wil graag een zo compleet mogelijke collectie van deze groepsfoto's aanleggen. Een ieder die in het bezit is van dergelijke groepsfoto's en die ze voor een korte tijd wil afstaan zodat ze gecopieerd kunnen worden, wordt vriendelijk verzocht contact op te nemen met het Airborne Museum.

Duitse vitrine geheel opnieuw ingericht.

De grote Duitse vitrine op de bovenverdieping van het Airborne Museum is geheel opnieuw ingericht. Het in deze vitrine opgestelde Franse 2,5 cm. antitankkanon is wegens ruimtegebrek overgedragen aan de korpsverzameling van het Artillerie Schietkamp in Oldebroek. Daarvoor in de plaats zijn verschillende recent verkregen wapens en uitrustingsstukken gekomen, zoals een 8 cm. mortier en een MG 42 op affuit. Deze affuit is met zeer veel zorg gerestaureerd door de heer Smeenk uit België. De herinrichting was in de deskundige handen van de heren de Reus en Vellinga.

Speciale uitgave van het tijdschrift "After the Battle".

Sinds 1973 verschijnt in Engeland vier keer per jaar het tijdschrift "After the Battle", waarin aandacht wordt besteed aan velerlei aspecten van de Tweede Wereldoorlog. De artikelen in dit tijdschrift worden altijd zeer goed geïllustreerd met foto's uit de oorlog en met recente foto's van plaatsen waar bepaalde gebeurtenissen plaatsvonden. Op initiatief van de Conservator van het Airborne Museum, de heer B.de Reus, heeft de redakteur van "After the Battle", Mr. Winston Ramsey, nu een speciaal themanummer samengesteld met een drietal artikelen die eerder in "After the Battle" verschenen nl. "Prelude to Market Garden", "The Battle of Arnhem" en "War Film: The Making of A Bridge Too Far". Ook wordt in dit themanummer aandacht besteed aan het Airborne Museum. Deze speciale uitgave is verkrijgbaar in het Museum en kost f 8,50.

Ons lid, de heer Tiemens publiceert zijn tweede boek.

Onlangs verscheen het boek "Teerosen op de Veluwe, De geheime Duitse radiopeilstations op de uitgestrekte heide benoorden Arnhem tijdens de Tweede Wereldoorlog" door W.H. Tiemens. Eerder publiceerde de heer Tiemens het boek "Facetten van de Slag om Arnhem". De in dit nieuwe boek beschreven peilstations met de codenaam "Teerose" vormden tijdens de oorlog een onderdeel van het Duitse luchtverdedigingssysteem, waarvan de grote Duitse bunker "Diogenes" bij Schaarsbergen het commandocentrum was. Uitvoerig beschrijft de auteur de opbouw en het gebruik van deze peilstations en bovendien geeft hij een beeld van het leven en werken van het personeel. Een deel van het boek is gewijd aan de rol van de Teerosen tijdens de Slag om Arnhem. Volgens de auteur reageerden de Duitsers zo snel op de Britse luchtlandingen omdat ze via waarnemingen vanuit Teerose I snel op de hoogte waren van de situatie. Tijdens de Slag om Arnhem werd een deel van de bezetting van de Teerosen geëvacueerd, terwijl een ander deel tegen de Britten werd ingezet. Merkwaardig is het verhaal van de enige vrouwelijke Duitse krijgsgevangene die de Britten vlak na de landingen maakten. Deze vrouw, die door AFPU-cameramannen werd gefotografeerd en gefilmd, bleek werkzaam te zijn op Teerose I en keerde net terug van verlof toen ze in handen viel van de Britten.

Het boek is geïllustreerd met 164 foto's die voor het grootste deel afkomstig zijn uit fotoalbums van voormalig personeel van de stations, die de auteur in Duitsland wist op te sporen. Het boek kost f 34,90 en werd uitgegeven bij Uitgeverij Lunet.